DAFTAR ISI

ABSTRAK ..... **i**
KATA PENGANTAR ..... **ii**
DAFTAR ISI ..... **v**
DAFTAR TABEL ..... **viii**
DAFTAR LAMPIRAN ..... **ix**
BAB I PENDAHULUAN **1**
1.1. Latar Belakang Masalah 1
1.2. Identifikasi Masalah 4
1.3. Pembatasan Masalah 5
1.4. Rumusan Penelitian 5
1.5. Tujuan Penelitian 6
1.6. Manfaat Penelitian 6
BAB II KAJIAN PUSTAKA DAN LANDASAN TEORI **7**
2.1. Kajian Pustaka 7
2.1.1. Penelitian Relevan Praktek Rentenir 7
2.1.2. Buku yang Relevan tentang Praktek Rentenir 9
2.2. Kerangka Teori 12
2.2.1. Pertukaran Sosial 12
2.3. Kerangka Konseptual 17
2.3.1. Rentenir 17
2.3.2. Uang 19
2.4. Kerangka Berpikir 22
BAB III METODOLOGI PENELITIAN **23**
3.1. Jenis Penelitian 23
3.2. Lokasi Penelitian 24
3.3. Subjek dan Objek Penelitian 24
3.3.1. Subjek Penelitian 24
3.3.2. Objek Penelitian 25
3.4 Teknik Pengumpulan Data 25
3.4.1. Observasi 25
3.4.2. Wawancara 26

3.4.3. Dokumentasi 27
3.5. Teknik Analisis Data 28
BAB IV HASIL PENELITIAN DAN PEMBAHASAN 30
4.1. Gambaran Umum Daerah Penelitian 30
4.1.1. Deskripsi Singkat Desa/ Kelurahan 30
4.1.2. Letak dan Luas Wilayah Desa Jawamaraja 30
4.1.3. Iklim dan Curah Hujan 32
4.1.4. Demografi Penduduk 33
4.1.4.1. Keadaan Penduduk 33
4.1.4.2. Komposisi Penduduk Berdasarkan Mata Pencaharian 34
4.1.4.3. Komposisi Penduduk Berdasarkan Pendidikan 35
4.1.4.4. Komposisi Penduduk Berdasarkan Agama 37
4.2. Profil Rentenir dan Nasabah 38
4.2.1. Profil Rentenir 38
4.2.1.1. Ibu Ronaida Sirait 38
4.2.1.2. Ibu Demiana Sianturi 39
4.2.1.3. Ibu Senti Sinurat 40
4.2.1.4. Ibu Sonti Manurung 41
4.2.2. Profil Nasabah 42
4.2.2.1. Ibu Meliana Sinaga 42
4.2.2.2. Ibu Mariance Manurung 43
4.2.2.3. Ibu Meswita Samosir 44
4.2.2.4. Ibu Tince Sagala 45
4.2.2.5. Ibu Sondang Tinambunan 45
4.2.2.6. Ibu Yulia Nainggolan 46
4.2.2.7. Destiana Aritonang 47
4.2.2.8. Bapak Junius Siburian 47
4.2.2.9. Bapak Ramces Sihombing 48
4.2.2.10. Ibu Desri Marbun 49
4.2.2.11. Ibu Maria Pangaribuan 50
4.2.2.12. Ibu Jesika Sitompul 50
4.2.3. Karakteristik dan Pola Praktek Kegiatan Rentenir 51

4.2.3.1. Ibu Ronaida Sirait 52
4.2.3.2. Ibu Demiana Sianturi 57
4.2.3.3. Ibu Senti Sinurat 63
4.2.3.4.Ibu Sonti Manurung 70
4.3. Dampak Praktek Kegiatan Rentenir pada Masyarakat di Desa Jawamaraja 76
4.3.1. Dampak Yang Dirasakan Oleh Nasabah 76
4.3.3.1. Ibu Meliana Sinaga 76
4.3.3.2.Ibu Mariance Manurung 77
4.3.3.3. Ibu Meswita Samosir 78
4.3.3.4. Ibu TinceSagala 78
4.3.3.5. Ibu Sondang Tinambunan 79
4.3.3.6. IbuYulia Nainggolan 79
4.3.3.7. Destiana Aritonang 80
4.3.3.8. Bapak Junius Siburian 80
4.3.3.9. Bapak Ramces Sihombing 81
4.3.3.10. Ibu Desri Marbun 81
4.3.3.11. Ibu Maria Pangaribuan 82
4.3.3.12. Ibu Jesika Sitompul 82
4.3.2. Dampak Rentenir Berdasarkan Pandangan Masyarakat ... 83
4.4. Pembahasan 84
BAB V KESIMPULAN DAN SARAN 91
5.1. Kesimpulan 91
5.2. Saran 93
DAFTAR PUSTAKA 95